

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317206651
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5317206651.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: R. F., nar. XX.XX.XXXX a L. F., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, so sídlom Čadca, Matičné námestie 1617, deti rodičov - matka: A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX, a otec: C. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., T. XXXX/X, t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, Dukelská štvrť 941/10, o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, na základe odvolania otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5P/34/2018-48 zo dňa 23.07.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol (v celom rozsahu) návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti na maloleté deti. Vychádzal z toho, že zmena pomerov na strane otca - výkon trestu odňatia slobody v dôsledku páchania trestnej činnosti - nemôže byť dôvodom pre zníženie výživného, keďže otec sa do tejto situácie dostal svojím zavinením. Zníženie výživného za tejto situácie tak jednoznačne nie je v záujme maloletých; o to viac, že ku zmene pomerov došlo i na strane detí, ktoré v súčasnosti navštevujú základnú školu, s čím sa matke zvýšili výdavky na starostlivosť o ne. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 52 CMP tak, že účastníci nemajú právo na ich náhradu.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že bude povinný prispievať na každého z maloletých synov sumou 27,31 eur mesačne od podania návrhu do 30.06.2018 a sumou 28,08 eur mesačne od 01.07.2018. Namietal, že okresný súd mu neumožnil zúčastniť sa na pojednávaní, nakoľko je vo výkone trestu a jeho sloboda pohybu je obmedzená. V predvolaní na pojednávanie pritom okresný súd zdôraznil, že ho považuje za potrebné v konaní vypočuť.

3. V ďalšej (meritórnej) časti odvolania zotrval na dôvodoch zníženia výživného, ktoré uvádzal už v svojom pôvodnom návrhu. Poukazoval najmä na zdravotné komplikácie, ktoré bránia aj tomu, aby vo výkone trestu bol zaradený do práce. Otec tvrdil, že by nemal byť „dvakrát trestaný“, t.j. odňatím slobody a aj neznižením výživného. Dodal, že aj keby bol na slobode, musel by svoje zdravotné problémy riešiť.

4. Matka žiadala rozsudok okresného súdu potvrdiť. Uviedla, že s platením výživného zo strany otca boli vždy problémy a o synov sa vôbec nezaujíma, „nevidel a nepočul ich minimálne 5 rokov“. Doplnila, že otec v žiadnej robote dlho nevydržal, „nechcelo sa mu pracovať“.

5. V následnej reakcii otec zotrval na svojom odvolaní a uviedol, že dňa 18.10.2018 mu bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 137,50 eur mesačne. Tvrdenia matky označil za „polopravdivé až nepravdivé údaje“.

6. Taktiež matka zotrvala na svojom pôvodnom vyjadrení v rámci odvolacieho konania. Uviedla, že otec ani z priznaného dôchodku nepoukazuje žiadne výživné na synov.

7. Kolízny opatrovník zostal v odvolacom konaní nečinný.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 391 ods. 1 CSP.

9. Opodstatnenou je odvolacia námietka otca, že postupom okresného súdu mu bolo znemožnené osobne sa zúčastniť pojednávania, a tým uplatniť svoje procesné práva v rámci pojednávania a rozhodovania súdeného prípadu. Zodpovedá stavu veci tvrdenie otca, že mu zo strany okresného súdu bolo doručené predvolanie, v ktorom je zdôraznené, že sa na pojednávanie má dostaviť, lebo súd považuje za potrebné ho v prebiehajúcim konaní vypočuť. Vzhľadom na to, že otec je toho času vo výkone trestu odňatia slobody, len na základe vlastného konania/iniciatívy sa na pojednávanie dostaviť nemohol, keďže jeho osobná sloboda je zákonným spôsobom obmedzená.

10. Na takúto situáciu procesné, resp. vykonávacie predpisy pamätajú a v zmysle § 47 ods. 2 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. je v danom prípade potrebné, aby bol požiadaný príslušný ústav pre výkonu trestu odňatia slobody o predvedenie dotknutej osoby (v súdnej veci otca). Z úpravy okresného súdu (č.l. 28), ako i zo samotného predvolania, vrátane spôsobu jeho doručovania, je zrejmé, že okresný súd daným - právnym predpisom predpokladaným - spôsobom nepostupoval. V konečnom dôsledku tak došlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý vedie až k porušeniu práva na spravodlivý proces. Keďže bezprostredné prejednávanie veci a zisťovanie skutkového stavu je vlastné prioritne súdu prvej inštancie, neprichádzalo do úvahy odstránenie dotknutého nedostatku priamo postupom odvolacieho súdu. Fakticky by totiž išlo o nahradenie prvoinštančného prejednávania a rozhodovania veci odvolacím súdom, čo nezodpovedá koncepcii a legislatívnej štruktúre priebehu konania pred súdom; o to viac, že v súdenom prípade ide o mimosporové konania, v ktorom je súd povinný zistiť skutočný stav veci (§ 35 CMP).

11. Bez ohľadu na uvedený určujúci záver, ktorého následkom je zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, krajský súd dodáva niekoľko poznámok k ďalšiemu postupu v konaní, a to i z hľadiska meritórneho posúdenia. Taktiež odvolací súd nepovažuje právoplatné odsúdenie otca a následný výkon uloženého trestu za takú skutočnosť, ktorá by mala viesť k zníženiu výživného. Je však žiaduce do spisu pripojiť aspoň kópiu právoplatného odsudzujúceho rozsudku.

12. V novom rozhodnutí sa bude musieť okresný súd vypořadať tiež so skutočnosťou priznania invalidného dôchodku otcovi; t.j. objektívnym potvrdením zníženia schopnosti pracovať a teda i dosahovať príjem. Minimálne sa javí, že vo vzťahu k otcovi bude nutné i naďalej (počas trvania výkonu trestu odňatia slobody takmer určite) vychádzať z potenciality jeho príjmu. Nebude teda určujúce, aký príjem (a či vôbec) dosahuje vo výkone trestu, ale to, aký príjem by mohol dosiahnuť, pokiaľ by sa trestnej činnosti nedopustil a vo výkone trestu odňatia slobody nenachádzal.

13. Vzhľadom na priznanie invalidného dôchodku však v rámci predmetných úvah bude potrebné vyhodnotiť, či závery o (potenciálnom) príjme, z ktorých bolo/je doteraz vychádzané (zohľadniac druh výkonu práce, ktorý je od otca - s poukazom na vzdelanie, doterajšiu pracovnú prax a zručnosti - možné požadovať), nevyžadujú (čiastočnú) korekciu v dôsledku konštatovanej invalidity (konkrétnej diagnózy, resp. pracovného obmedzenia). Pokiaľ okresný súd v rámci ustálenia skutočného stavu mieni vykonať dokazovanie výsluchom otca, musí rešpektovať spôsob predvolávania osôb, ktoré vykonávajú trest odňatia slobody.

14. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie n i e j e prípustné.